

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 4.12.2012

Číslo: Ročník 22 (2012), Číslo 4

Sekce: Nové trendy

Název článku: Recenze článku Elektronické knihy – hrozba, či výzva?

Autor: Jana Benešová a Adéla Záveská

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20120413>

Recenze článku Elektronické knihy – hrozba, či výzva?

Jana Benešová a Adéla Záveská

Článek o elektronických knihách v knihovnách je velmi aktuální, je proto dobře, že jej redakce zpravodaje U nás zařadila, a navíc v recenzované podobě. Autorky pracují v Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě a o problematice již publikovaly.^[1]

V úvodu pokládají otázky týkající se budoucnosti tištěných publikací v souvislosti s existencí e-knih, formy čtení a studia a zejména vlivu rozvoje e-knih a zařízení schopných je číst na knihovny.

Další text je rozdělen na oddíly: v prvním autorky vysvětlují, co je e-kniha, jaké může mít formáty a jak je možné ji číst, přičemž největší pozornost věnují čtečkám.

Druhý oddíl přináší pro knihovníky potřebné informace o spojení e-knih a autorského práva. Přínosem je vysvětlení, jak zabránit neoprávněnému použití.

V oddíle „Čeští vydavatelé a e-knihy“ přehledně ukazují množství e-knih na našem trhu a seznamují čtenáře s jejich vydavateli.

Poslední oddíl je pro knihovníky, jimž je článek určen, nejdůležitější. Věnuje se vztahu e-knih a knihoven, možnostem půjčování e-knih. V současné době lze půjčovat pouze díla, u nichž již vypršela autorská ochrana, případně ta, která si knihovny samy vydají. Sympatické je očekávání autorek, že i v naší republice bude realizován systém, díky němuž budou knihovny e-knihy moci půjčovat.

V závěru autorky konstatují, že e-knihy nijak neohrožují existenci knihoven, naopak jim nabízejí do budoucna možnost zavádění nových služeb.

Článek hodnotím jako výborný. Je psaný odborníky, a přitom srozumitelným jazykem, přístupným i pro méně znalé v dané oblasti. Přehledně popisuje problematiku a v závěru odpovídá na otázku položenou v názvu optimisticky. Velice kladně hodnotím nabídnutou možnost získat další informace o daném tématu z e-knihy, která je volně dostupná (viz ¹).

Jana Benešová
Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně

Dostal se mi do rukou článek **Elektronické knihy – hrozba, či výzva?** od *Gabriely Filipové a Moniky Oravové*, které jsou také autorkami elektronické publikace E-knihy aneb První pomoc pro začátečníky.

V první části článku autorky vymezují pojmy, jako e-kniha, čtečka a formát, a představují jejich možnosti. Dále autorky nastiňují současnou českou legislativu a ochranu e-knih a mapují český trh s e-knihami. Následně autorky shrnují, jaké možnosti mají české knihovny dodržující právní předpisy při půjčování e-knih a čteček. Autorky zde také nabízejí cestu, kterou se mohou knihovny ubírat po vzoru našich anglosaských nebo německých kolegů. V závěru autorky shrnují současnou situaci. Článek je vhodný pro ucelený pohled na současnou situaci v této oblasti.

Článek je primárně určen knihovníkům, kteří se zabývají možnostmi půjčování e-knih a čteček. Přínosný a pochopitelný je text i pro širokou veřejnost od studentů po zájemce o koupi čtečky. Text je psaný srozumitelně a i člověku neznalému jednotlivých pojmů přehledně vysvětluje, co je co (např. e-kniha versus čtečka).

Ačkoliv se o problematiku e-knih a čteček poměrně zajímám, článek mi přinesl pár nových informací a písemně mi podložil některé z dohadů, které jsem o této problematice měla (např. legislativa). Jediné, co jsem v článku marně hledala, je ona avizovaná hrozba, či výzva.

Pokud pomineme název článku, který ne zcela odpovídá obsahu, pak se jedná o přehledný, ucelený a srozumitelný text, který pomůže čtenáři zorientovat se v současné problematice e-knih, čteček a možnostech knihoven v této oblasti.

Adéla Záveská
Městská knihovna Jaroměř

[1] ORAVOVÁ, Monika a Gabriela FILIPOVÁ. *E-knihy aneb První pomoc pro začátečníky [online]*. 1. vyd. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2012 [cit. 2012-10-15]. ISBN 978-80-7054-138-8 (pdf). Dostupné z: http://www.svkos.cz/data/xinha/docs/e_knihy/e_knihy_text_pdf.pdf

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz